

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIKKALIITTO RY

Huolinta- ja logistiikka-alan toimialakatsaus 2023

Sisältö

- Vuoden 2022 tunnusluvut sivut 3-14
- Vuosi 2023: Talousnäkymä ja odotukset sivut 15-29
- Menetelmäkuvaus ja lähdeaineisto sivu 30
- Liikennettä ja logistiikka koskevat päästövähennystoimenpiteet EU:ssa sivut 31- 36

Vuosi 2022

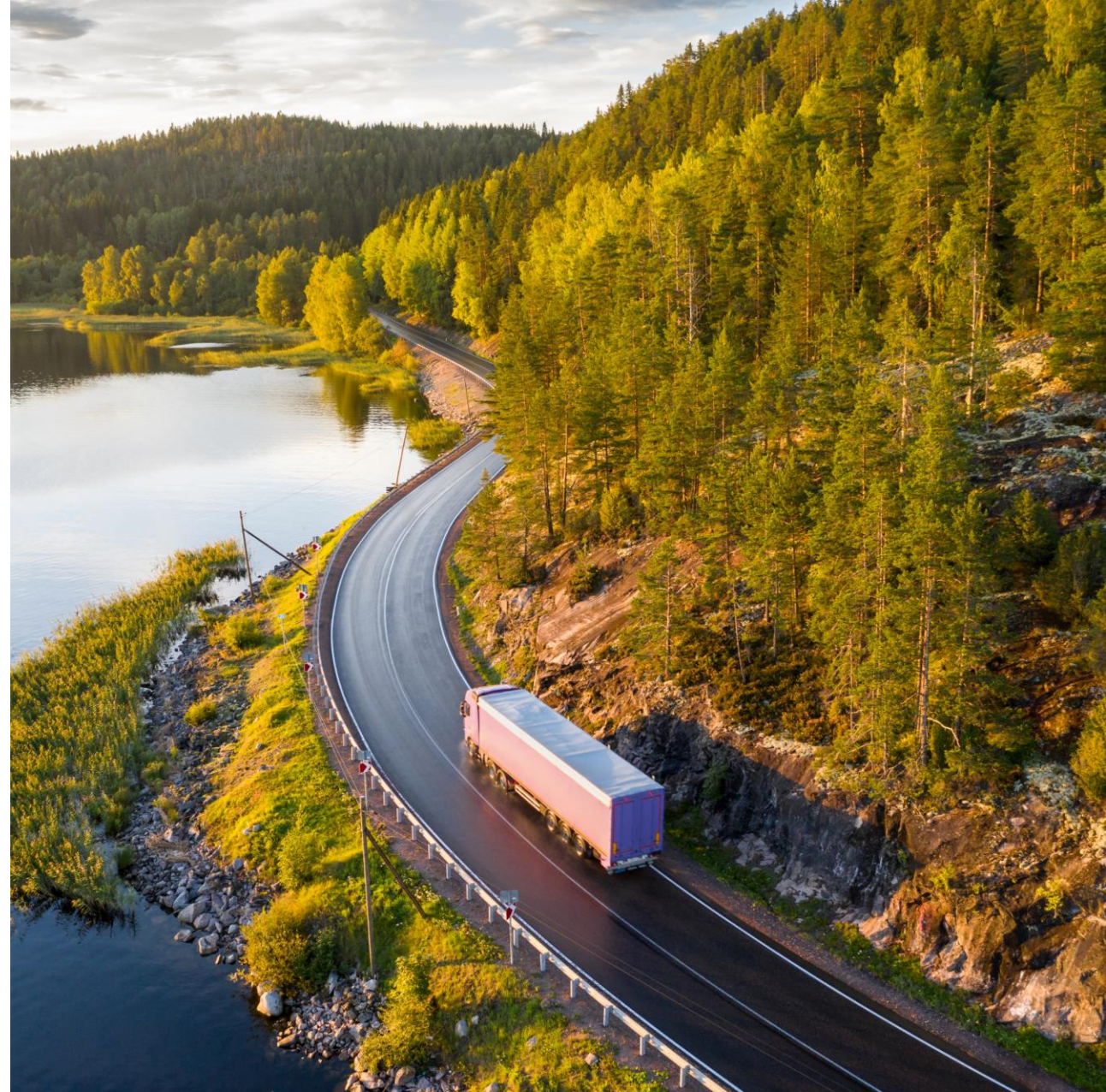
Vuoden 2022 tunnusluvut

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIIKKALIITTO RY

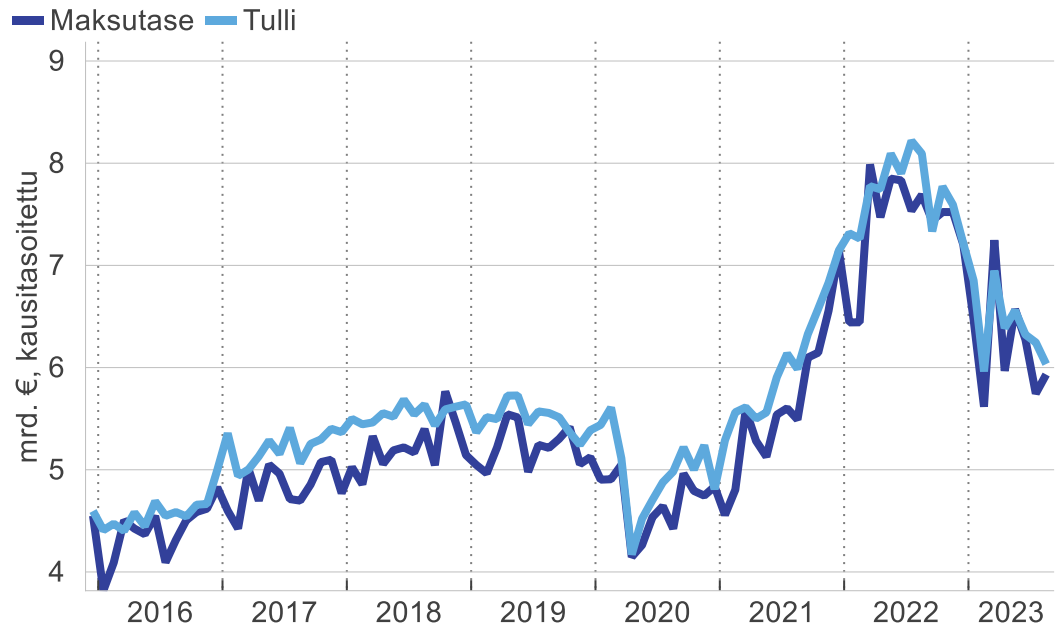
Huolinta vuonna 2022

- Kansainvälinen logistiikka normalisoitui.
- Yleinen kustannusten nousu heijastui tuottajahintoihin, joiden nousu kuitenkin taittui alkuvuoden jälkeen.
- Noususuhdanteen veto alkoi hiipua vuoden loppupuoliskolla – talouden aktiviteetti painottui palveluihin. Tavaroiden ulkomaankauppa kääntyi laskuun.
 - Liikevaihto kasvoi selvästi. Kannattavuus pysyi kutakuinkin viimevuotisella tasolla, joka on historiallisesti arvioiden hyvä.
 - Toinen peräkkäinen kasvuvuosi käänsi henkilöstömäärän selvään kasvuun. Huolinnan palkkasumma kasvoi lähes 8 %.

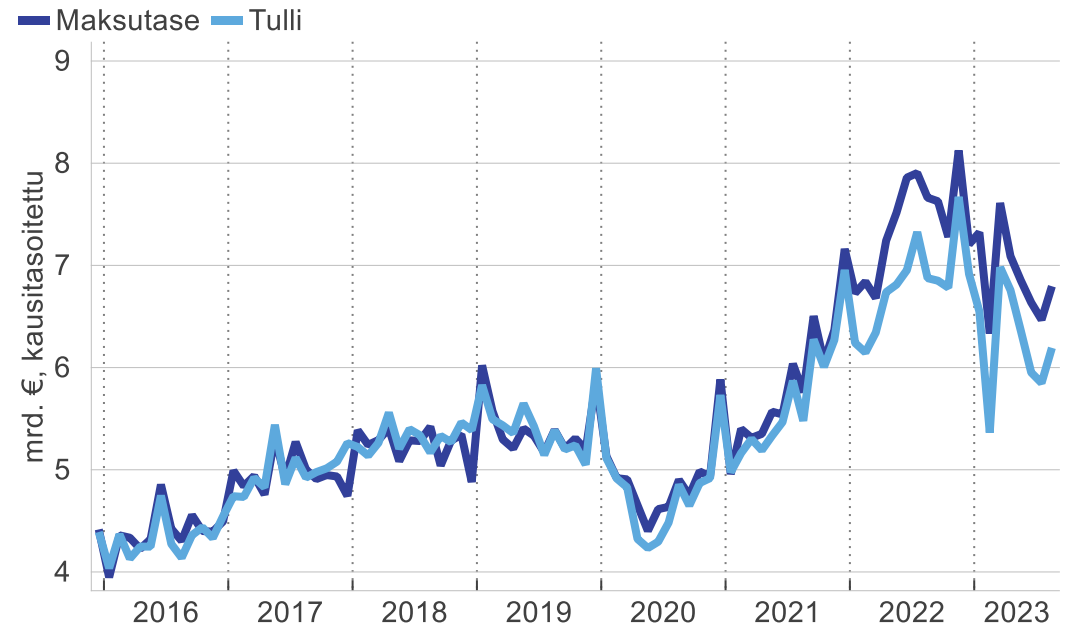
Tavarakauppa kääntyi laskuun 2022

Tavaratuonnin arvo

Lähde: StatFin, Finnish Customs, Macrobond, PALTA

Tavaraviennin arvo

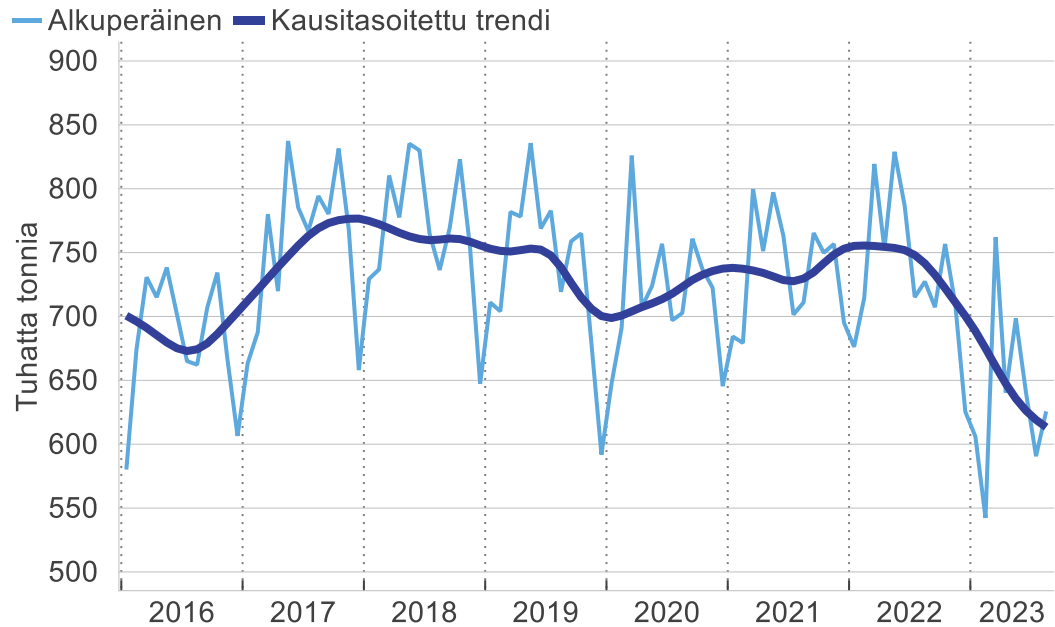

Lähde: StatFin, Finnish Customs, Macrobond, PALTA

Vuonna 2022 Tullin tilastoima tavaraviennin arvo kasvoi 20 %. Tuonnin arvo kasvoi 27 %.
Kansantalouden tilinpidon mukainen hintamuutoksista puhdistettu viennin määrä kasvoi 2 % ja tuonnin määrä 6 %

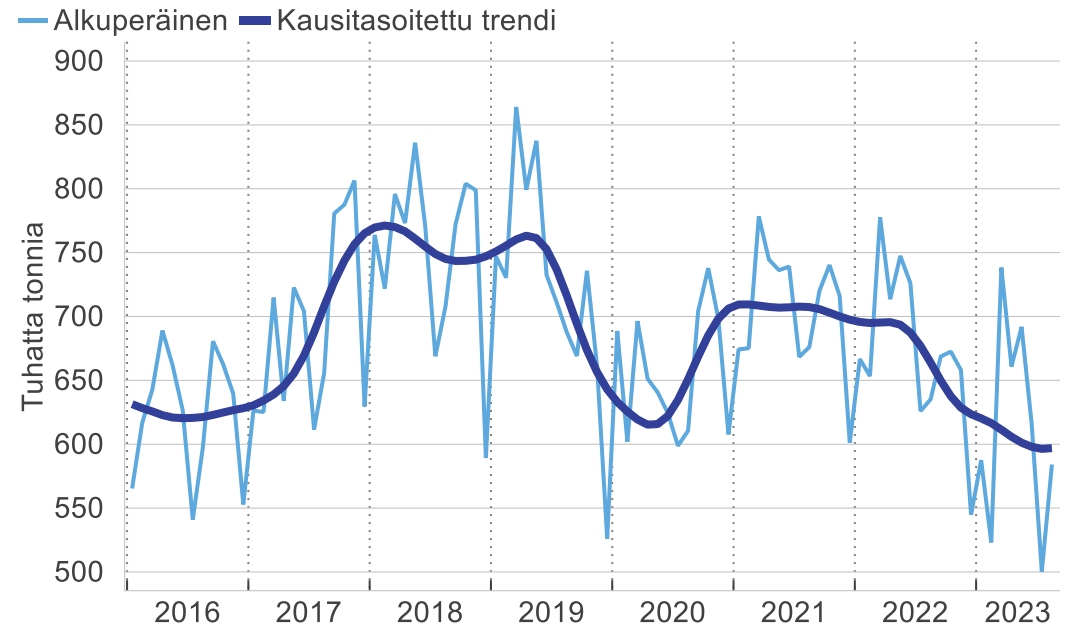
Kappaletavaran merikuljetukset vähentyneet

Tuonti, ulkomaan merikuljetukset, kappaletavara

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

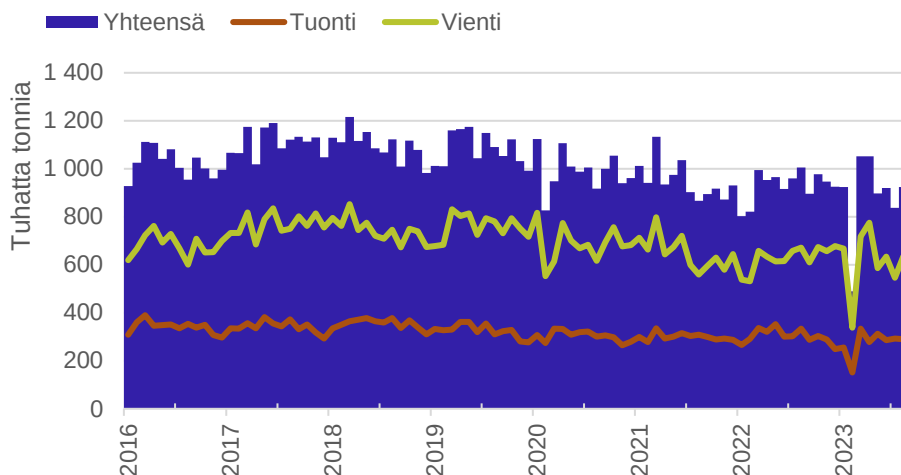
Vienti, ulkomaan merikuljetukset, kappaletavara

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

Konttien merikuljetukset

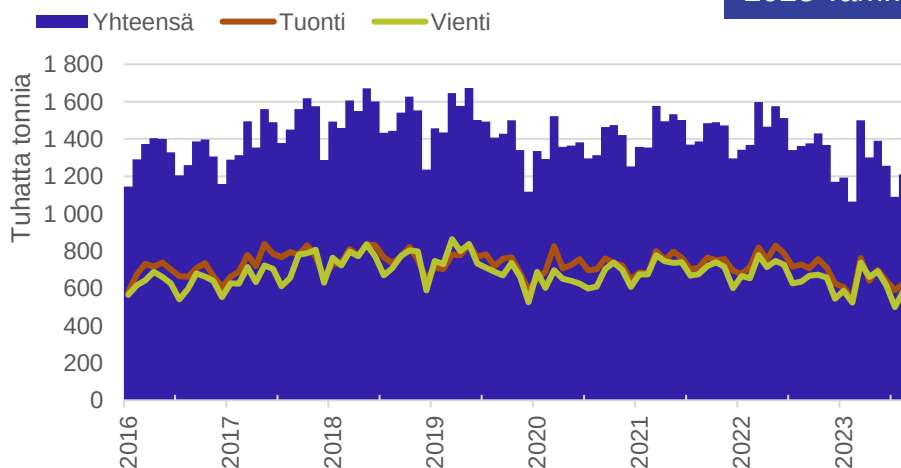
2022 Konttien merikuljetukset (t) vähenivät 2,2 %: vienti -3,6 %, tuonti +0,9 %. Kauttakulkuliikenne väheni 12,5 %.
2023 Tammi-syyskuussa konttien merikuljetukset vähentyneet 3,7 % vuodentakaisesta: vienti 0,4 %, tuonti -11,9 %

Konttien merikuljetukset, t		Vuosi- ja vuosimuutos, %						
		2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3
Yhteensä	Yhteensä	-15 %	-4 %	7 %	5 %	-6 %	1 %	-7 %
	Kauttakulkuliikenteessä	-12 %	-2 %	-17 %	-19 %	-37 %	-23 %	-31 %
Tuonti	Yhteensä	-2 %	7 %	1 %	-3 %	-17 %	-10 %	-9 %
	Kauttakulkuliikenteessä	-4 %	-5 %	-17 %	-20 %	-34 %	-11 %	-26 %
Vienti	Yhteensä	-21 %	-9 %	11 %	8 %	0 %	7 %	-6 %
	Kauttakulkuliikenteessä	-40 %	10 %	-17 %	-18 %	-55 %	-69 %	-56 %

Kappaletavaran merikuljetukset

2022 Kappaletavaran merikuljetukset (t) vähenivät 2,4 %: vienti -4,5 %, tuonti -0,4 %
2023 Tammi-syyskuussa kappaletavaran merikuljetukset vähentyneet 13,1 %: vienti -11,3 %, tuonti -14,9 %

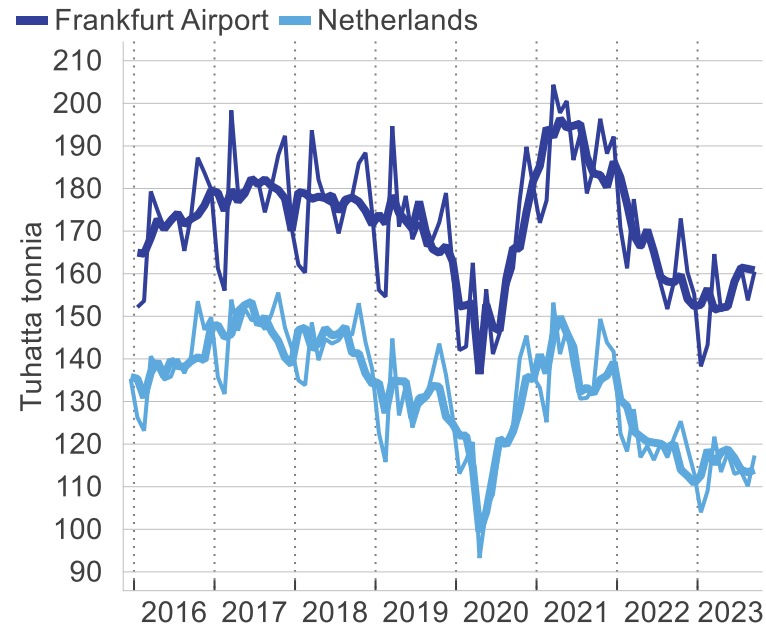

Kappaletavaran merikuljetukset, t		Vuosi- ja vuosimuutos, %						
		2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3
Kappaletavara	Yhteensä	0 %	1 %	-4 %	-7 %	-13 %	-13 %	-13 %
	Tuonti	2 %	2 %	-1 %	-5 %	-14 %	-16 %	-15 %
	Vienti	-1 %	-1 %	-7 %	-9 %	-12 %	-10 %	-12 %
Muu tavara	Yhteensä	33 %	42 %	32 %	8 %	-3 %	-8 %	-9 %
	Tuonti	20 %	47 %	13 %	-3 %	-6 %	-19 %	-3 %
	Vienti	64 %	33 %	84 %	30 %	4 %	13 %	29 %

Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

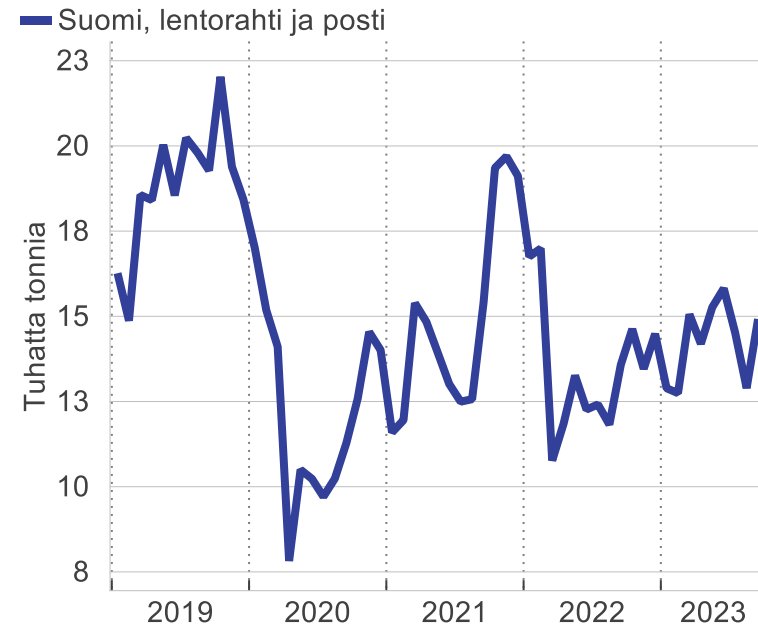
Lentorahdin määrä vähentynyt

Lentorahdin määrä

Lähde: Fraport, Royal Schiphol Group, Macrobond, PALTA

Lentorahdin määrä

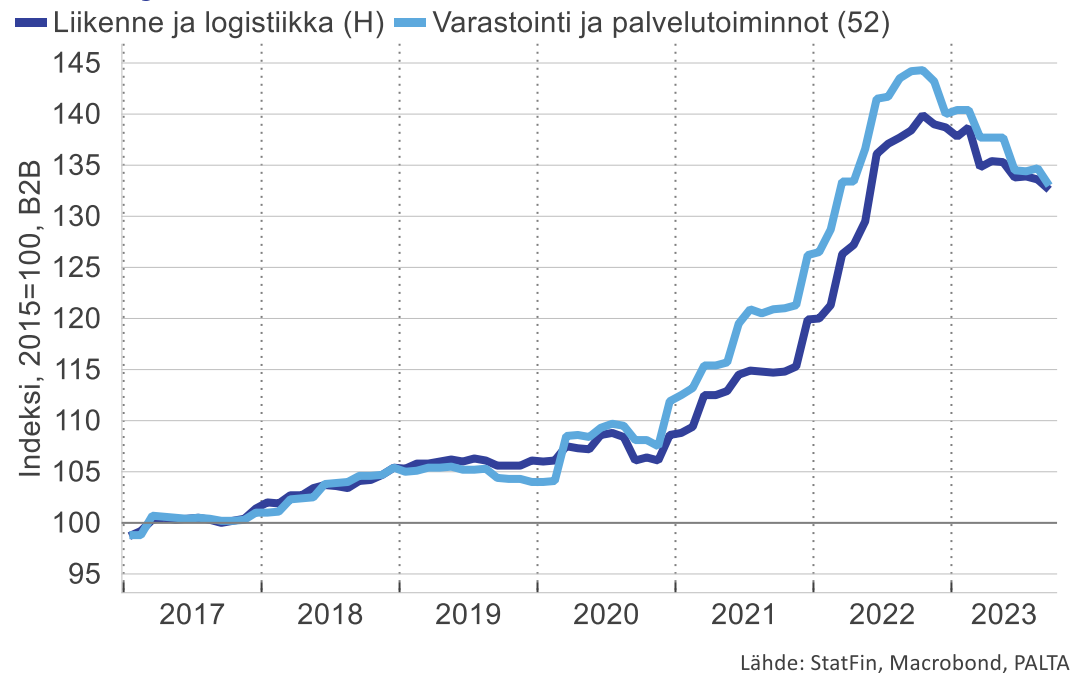

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

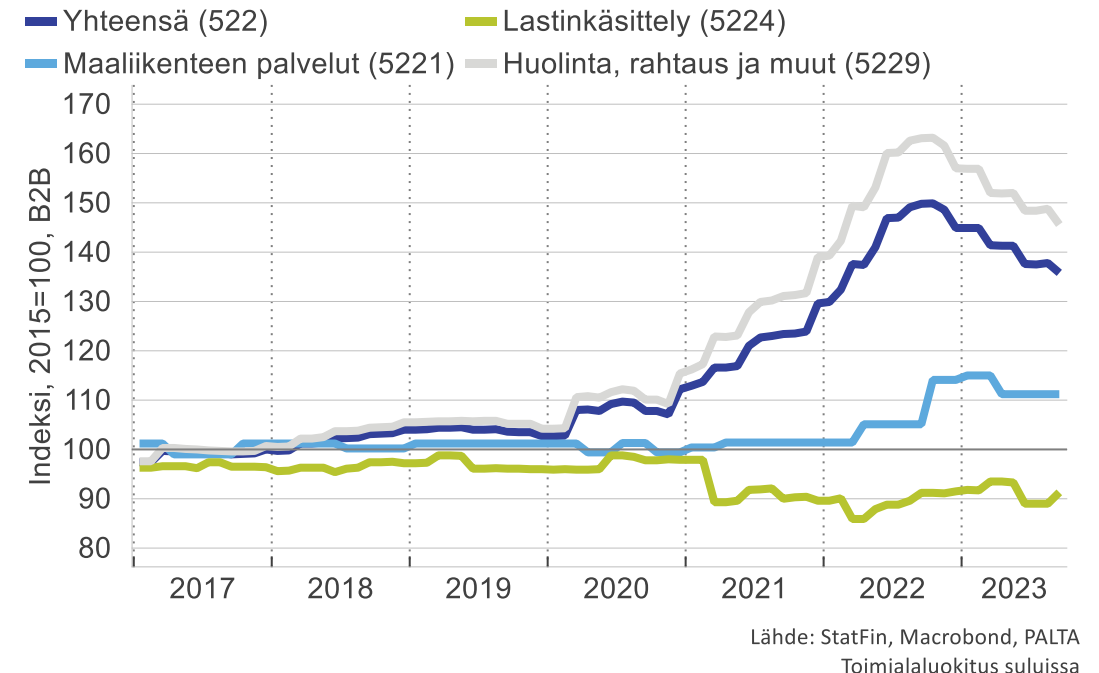
- Suomessa lentorahdin määrä (t) 2023 tammi-syyskuussa -1 % vuodentakaisesta. Vuonna 2022 määrä väheni 4 %.

Tuottajahintojen kasvu taittui

Tuottajahintaindeksi

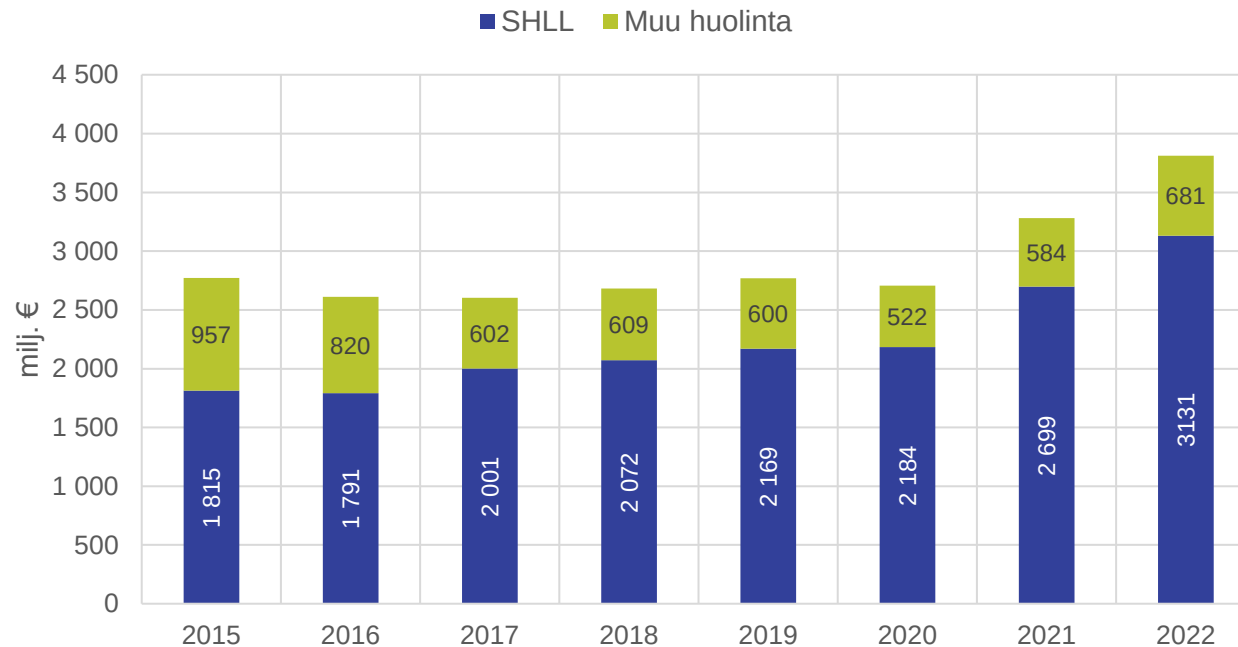
Tuottajahintaindeksi, liikenteen ja logistiikan palvelut

Liikenteen ja logistiikan tuottajahinnat kasvoivat 15,2 % vuonna 2022 (5,6 % 2021). B2B-hinnat kasvoivat 16,5 % (6,1 % 2021). **Huolinnan, rahtauksen** ja muiden avustavien palveluiden (TOL 5229) tuottajahinnat kasvoivat 22,2 % (15,3 % 2021). Kuluven vuoden kolmannella neljänneksellä alan tuottajahinnat olivat kuitenkin 9 % vuodentakaista matalammat.

Huolinnan liikevaihto kasvoi reippaasti 2022

Huolinta-alan liikevaihto

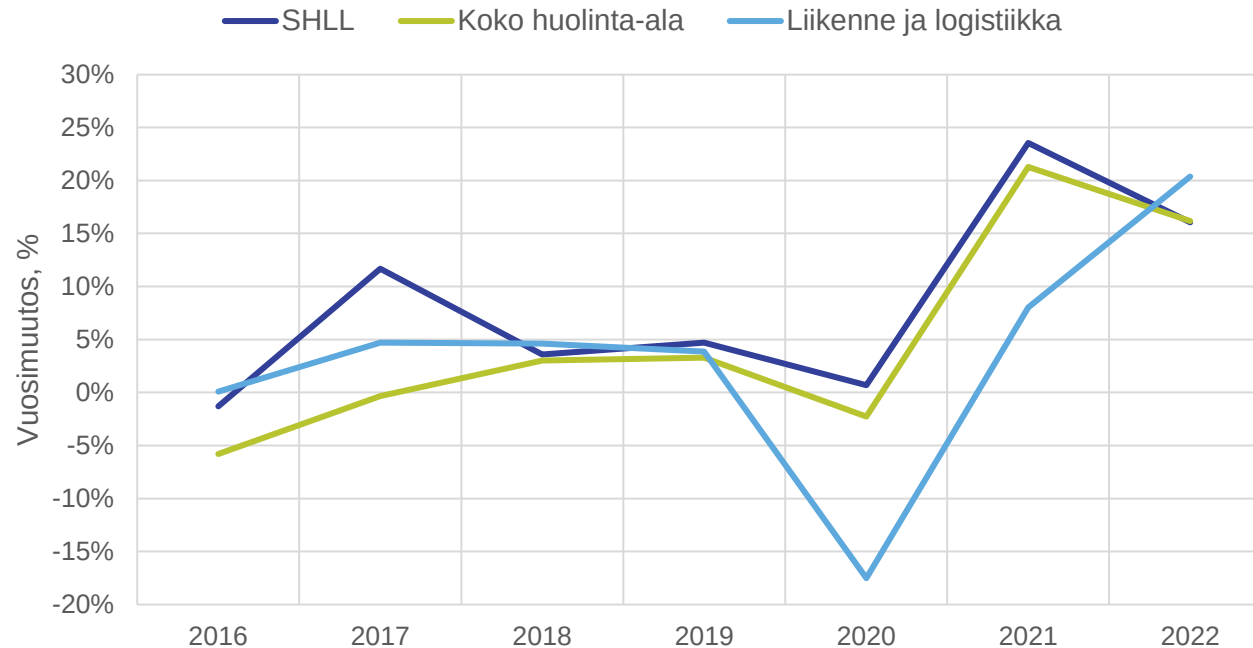

Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

- Alan liikevaihdon taso nousi 3,8 mrd. euroon vuonna 2022.
- SHLL:n jäsenyritysten osuus koko alan liikevaihdosta oli 82 %.

Huolinnan liikevaihto kasvoi reippaasti 2022

Huolinta-alan liikevaihto

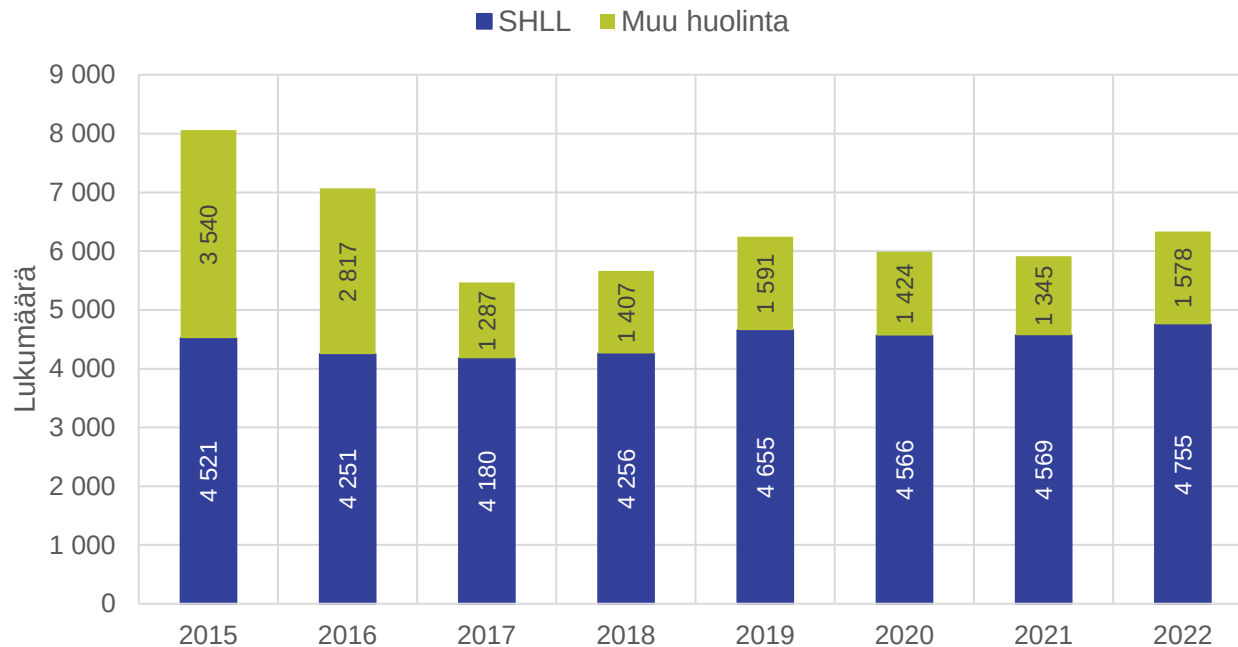

Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

- Liikenne- ja logistiikka-alan liikevaihtoa kasvatti vuonna 2022 erityisesti hintojen nousu, mutta myös matkustajaliikenteen toipuminen. Kaikkiaan toimialan liikevaihto kasvoi 20 %.
- SHLL -huolinnan liikevaihto kasvoi 16 %, kun 2021 liikevaihto kasvoi 24 %.

Henkilöstömäärässä käänne kasvuun

Huolinta-alan henkilöstömäärä

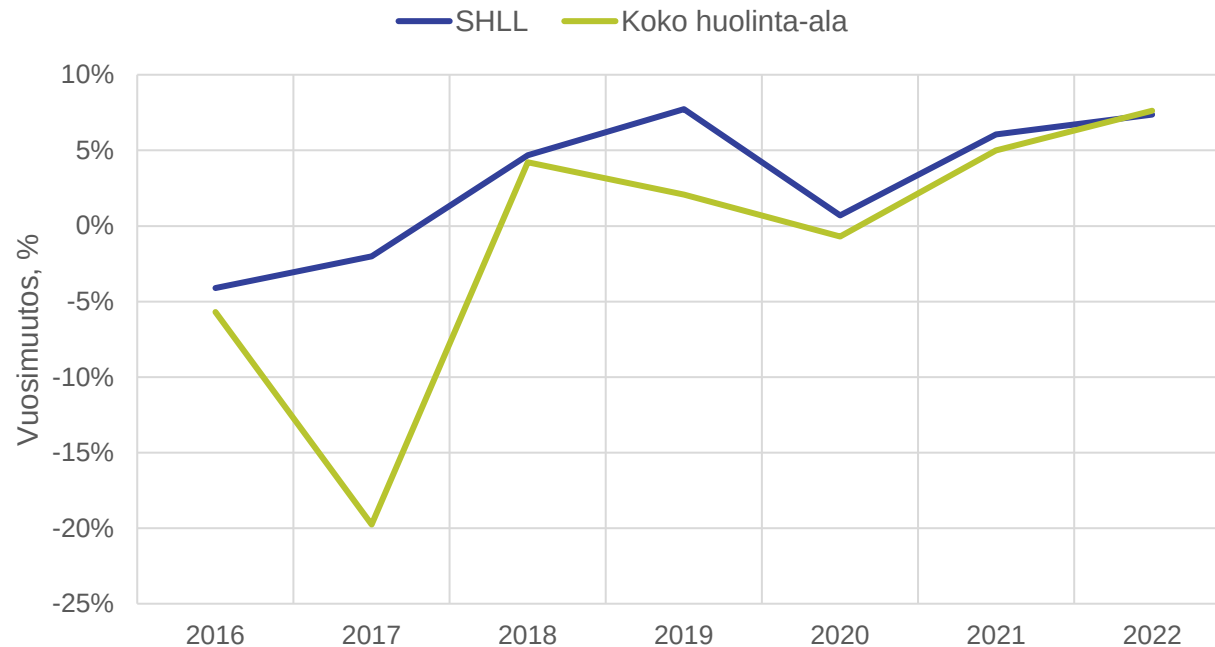
Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

- Kokopäiväisiksi muutettuna huolinta-ala työllisti vuonna 2022 yhteensä 6 300 henkilöä.
 - SHLL:n jäsenten osuus työllisistä oli 75 %.
- Työllisten määrä kasvoi ensi kertaa sitten vuoden 2019. Koko huolinnan henkilöstömäärä kasvoi 7 % (noin 400 henkilöä).
 - SHLL:n piirissä henkilöstömäärä kasvoi 4 % (vajaa 200 henkilöä).

2016-2017 henkilöstömäärän ja palkkasumman muutoksen taustalla yritysjärjestely. Järjestelyllä oli vaikutus myös liikevaihtoon, mutta se kompensoitui muiden yritysten liikevaihdon kasvulla.

Palkkasumma selvässä kasvussa

Huolinta-alan palkkasumma

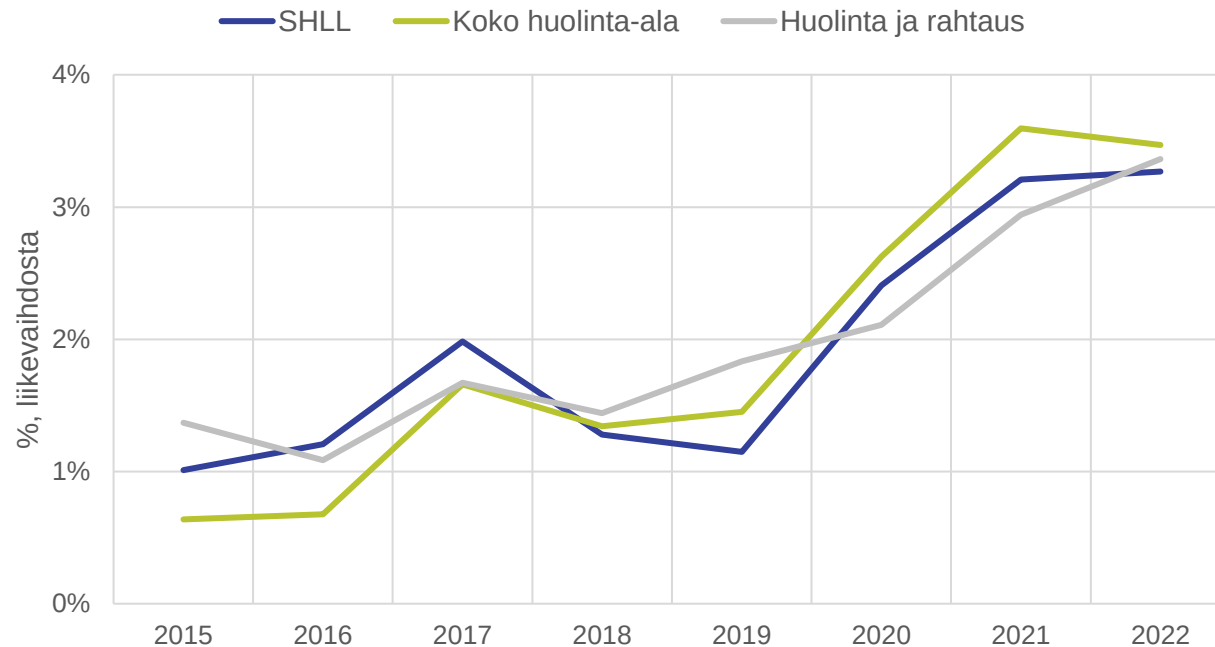

Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

- Vuonna 2022 yksityisen sektorin palkkasumma kasvoi 7,7 %. Liikenne- ja logistiikka-alan palkkasumma kasvoi 10,6 % ja varastoinnin ja liikennettä palvelevan toiminnan (TOL52) 8,9 %.
- Vastaavasti SHLL:n jäsenten palkkasumma kasvoi 7,4 % vuonna 2022 ja 6,1 % vuonna 2021. Koko huolinta-alan vastaava luvut olivat 7,6 % ja 5,0 %.
- Palkkasumman muutokseen vaikuttaa sekä palkkojen kehitys että työvoimarakenteen muutokset.

Alan kannattavuus parantunut

Huolinta-alan liike-tulos

Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

- SHLL:n jäsenten liike-tulos-% nousi aavistuksen:
 - 3,2 % (2021) → 3,3 % (2022).
- Koko huolinta-ala:
 - 3,6 % (2021) → 3,5 % (2022).
- Huolinta ja rahtaus:
 - 2,9 % (2021) → 3,4 % (2022).

SHLL:n jäsenyritysten kannattavuus oli liike-tuloksella ja käyttökatteella mitattuna hieman koko alaa matalampi, mutta kokonaispääoman tuotolla mitattuna parempi. Kannattavuus yleisesti ollut kahtena edellisenä vuotena selvästi aiempaa parempi.

Vuosi 2023 talousnäkymä ja odotukset

Logistiikan keskeiset indikaattorit

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIIKKALIITTO RY

Toimitusketjut ja -hinnat normalisoituneet

Konttirahtien hinnat

— Shanghai Containerized Freight

Lähde: Shanghai Shipping Exchange, Macrobond, PALTA

Tarjontaketjujen häiriöt

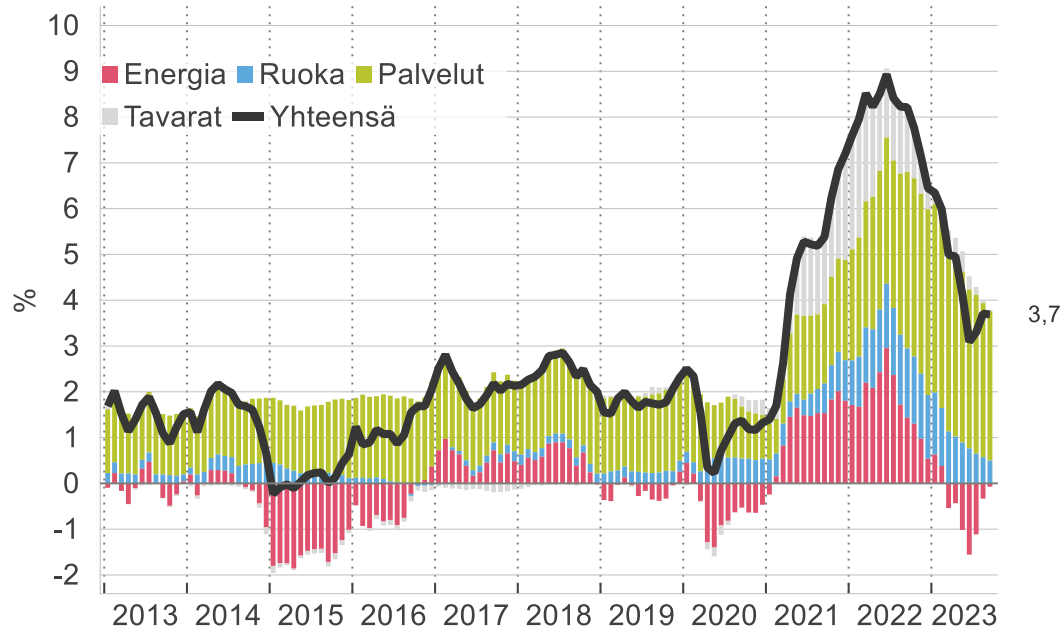
— World, Foreign Trade, Supply Chain Pressure

Lähde: Federal Reserve Bank of New York, Macrobond, PALTA

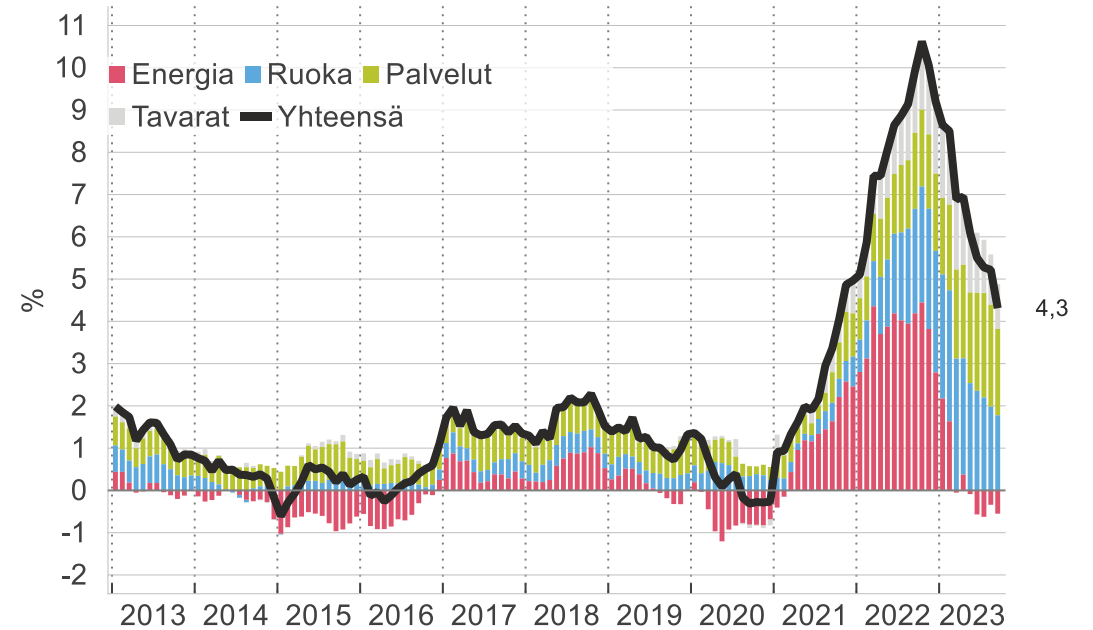
Inflaatio hidastunut selvästi – koronlasku?

USA

Lähde: BLS, Macrobond, PALTA

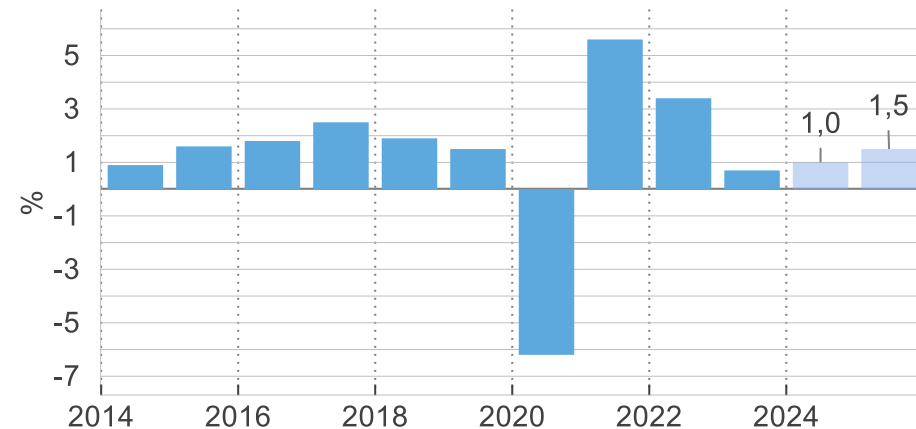
Euroalue

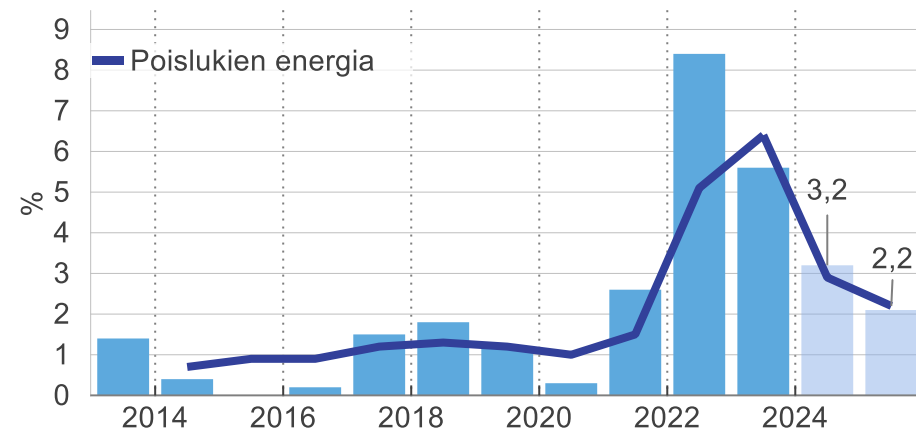
Lähde: BLS, Eurostat, ECB, Macrobond, PALTA

Korkeat korot alkavat purra – kysyntä vähenee

Euroalueen BKT

Euroalueen inflaatio

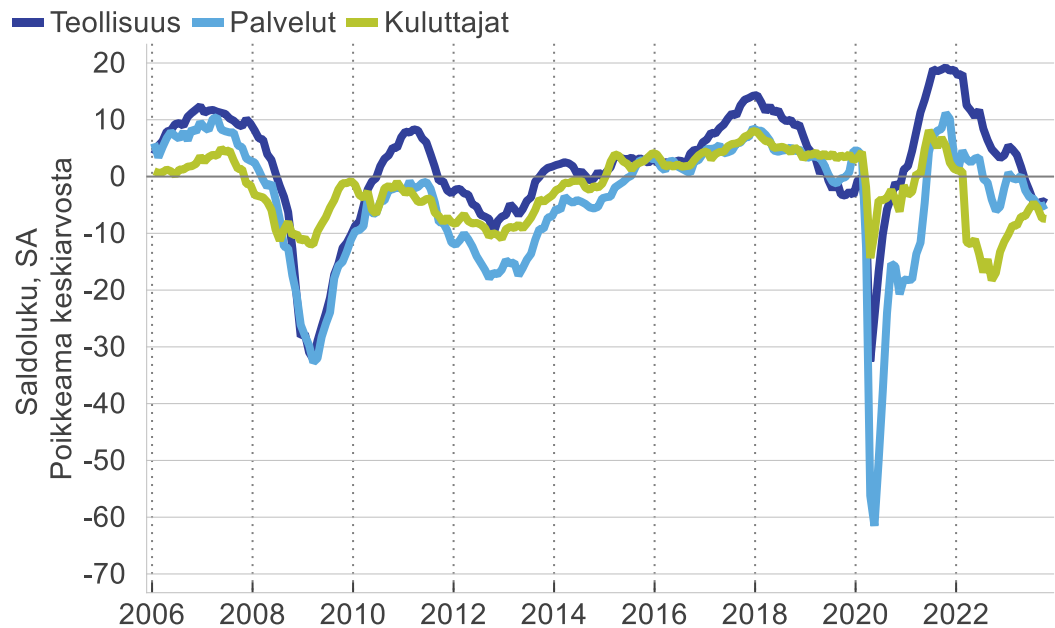

Lähde: ECB, Macrobond, PALTA

- Ennusteissa lähes sama tarina kuin vuosi sitten, mutta eri syistä: odotetavissa lievä taantuma, jonka merkit ovat jo nähtävillä.
- Korkohuippu saavutettu – kuinka paljon talous viilenee?
- Saksassa keskimääräistä heikommät odotukset, teollisuudessa rakenteellisia ongelmia.
- Geopolitiikan ohella maailmantalouden riskejä mm. korkeat velkatasot.

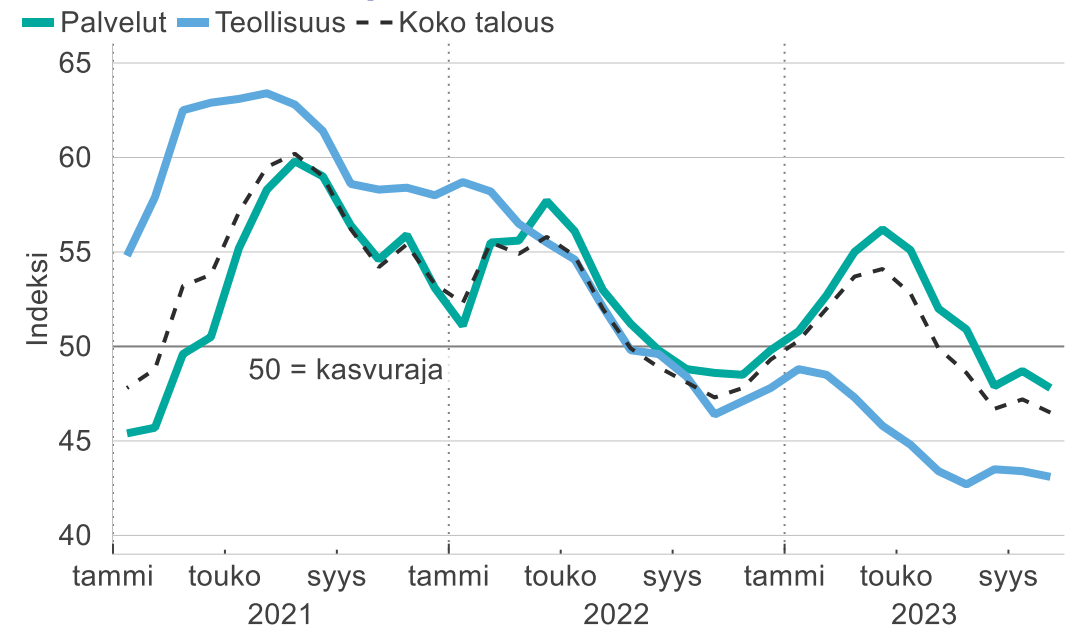
Euroalueen aktiviteetti heijastuu Suomen ulkoiseen kysyntään

Euroalueen luottamusindikaattoreita

Lähde: DG ECFIN, Macrobond, PALTA

Euroalueen ostopäällikköindeksi

Lähde: S&P Global, Macrobond, PALTA

Kuljetusten kysyntä vähenee selvästi

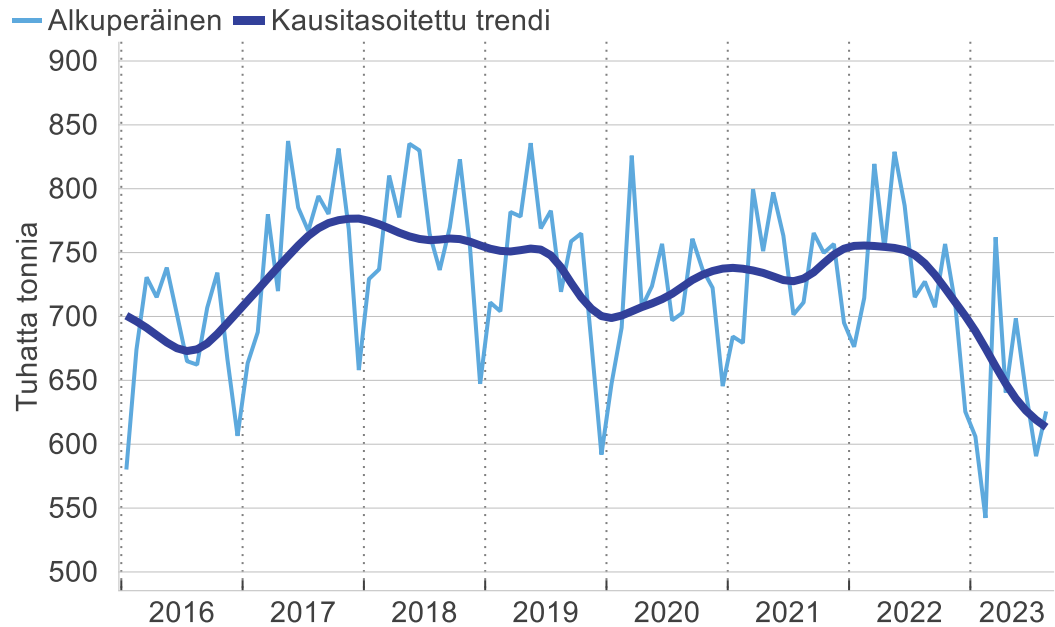
Saksa, Tavaraliikenne pl. ilmailiikenne

- Saksan talouden ja erityisesti teollisuuden pehmeneminen näkyy tavaraliikenteen heikkona kysyntänä.

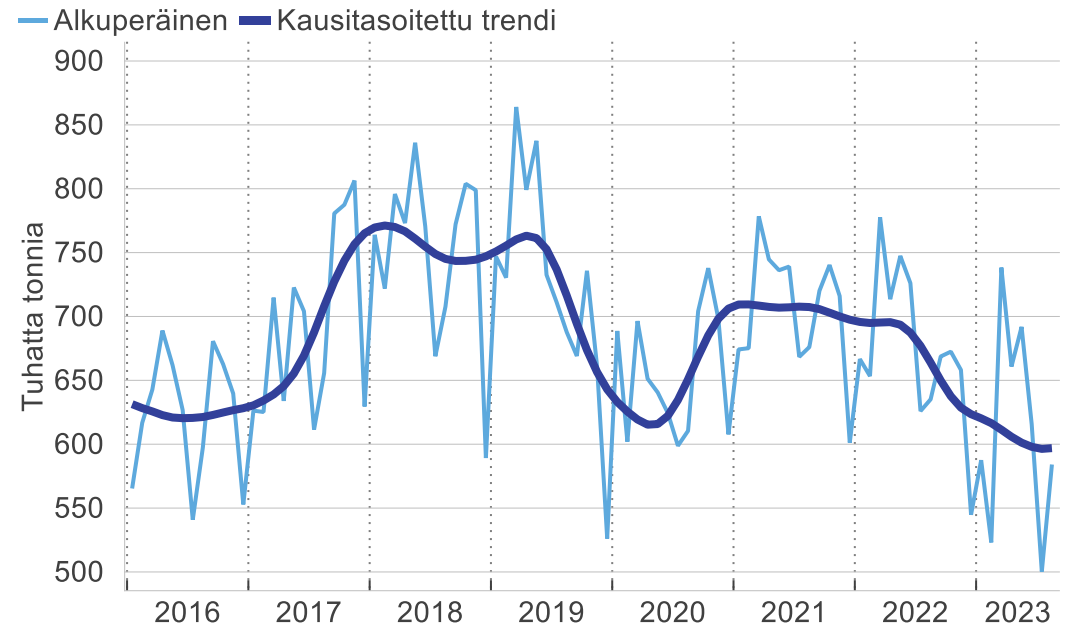
Kappaletavaran merikuljetukset vähentyneet

Tuonti, ulkomaan merikuljetukset, kappaletavara

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

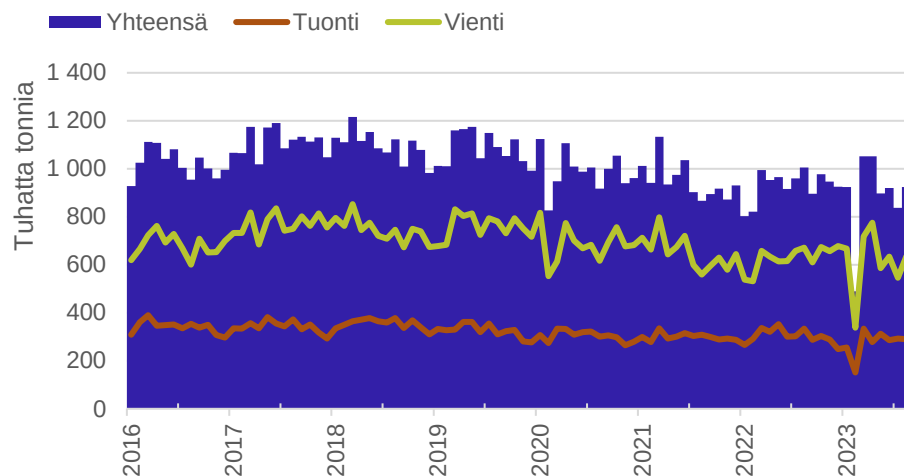
Vienti, ulkomaan merikuljetukset, kappaletavara

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

Konttien merikuljetukset

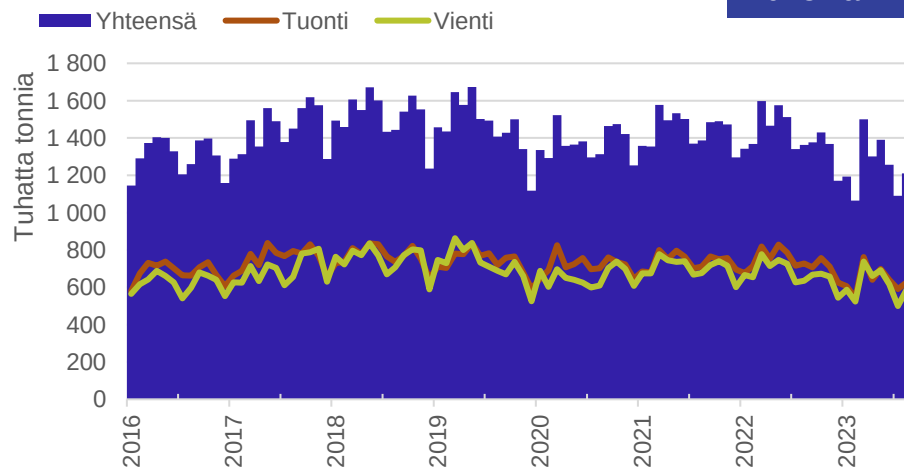
2022 Konttien merikuljetukset (t) vähenivät 2,2 %: vienti -3,6 %, tuonti +0,9 %. Kauttakulkuliikenne väheni 12,5 %.
2023 Tammi-syyskuussa konttien merikuljetukset vähentyneet 3,7 % vuodentakaisesta: vienti 0,4 %, tuonti -11,9 %

Konttien merikuljetukset, t		Vuosi- ja vuosimuutos, %						
		2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3
Yhteensä	Yhteensä	-15 %	-4 %	7 %	5 %	-6 %	1 %	-7 %
	Kauttakulkuliikenteessä	-12 %	-2 %	-17 %	-19 %	-37 %	-23 %	-31 %
Tuonti	Yhteensä	-2 %	7 %	1 %	-3 %	-17 %	-10 %	-9 %
	Kauttakulkuliikenteessä	-4 %	-5 %	-17 %	-20 %	-34 %	-11 %	-26 %
Vienti	Yhteensä	-21 %	-9 %	11 %	8 %	0 %	7 %	-6 %
	Kauttakulkuliikenteessä	-40 %	10 %	-17 %	-18 %	-55 %	-69 %	-56 %

Kappaletavaran merikuljetukset

2022 Kappaletavaran merikuljetukset (t) vähenivät 2,4 %: vienti -4,5 %, tuonti -0,4 %
2023 Tammi-syyskuussa kappaletavaran merikuljetukset vähentyneet 13,1 %: vienti -11,3 %, tuonti -14,9 %

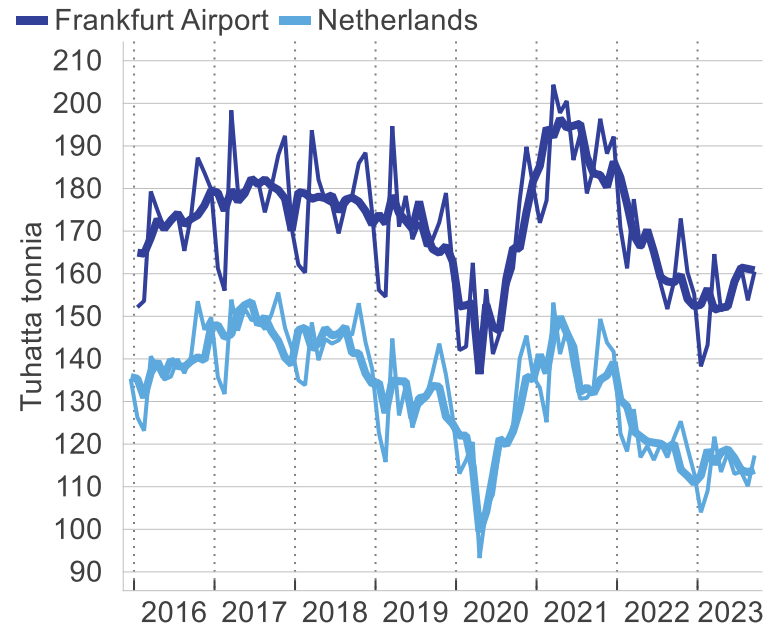

Kappaletavaran merikuljetukset, t		Vuosi- ja vuosimuutos, %						
		2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3
Kappaletavara	Yhteensä	0 %	1 %	-4 %	-7 %	-13 %	-13 %	-13 %
	Tuonti	2 %	2 %	-1 %	-5 %	-14 %	-16 %	-15 %
	Vienti	-1 %	-1 %	-7 %	-9 %	-12 %	-10 %	-12 %
Muu tavara	Yhteensä	33 %	42 %	32 %	8 %	-3 %	-8 %	-9 %
	Tuonti	20 %	47 %	13 %	-3 %	-6 %	-19 %	-3 %
	Vienti	64 %	33 %	84 %	30 %	4 %	13 %	29 %

Lähde: Tilastokeskus, SHLL Huolinnan toimialakatsaus 2023

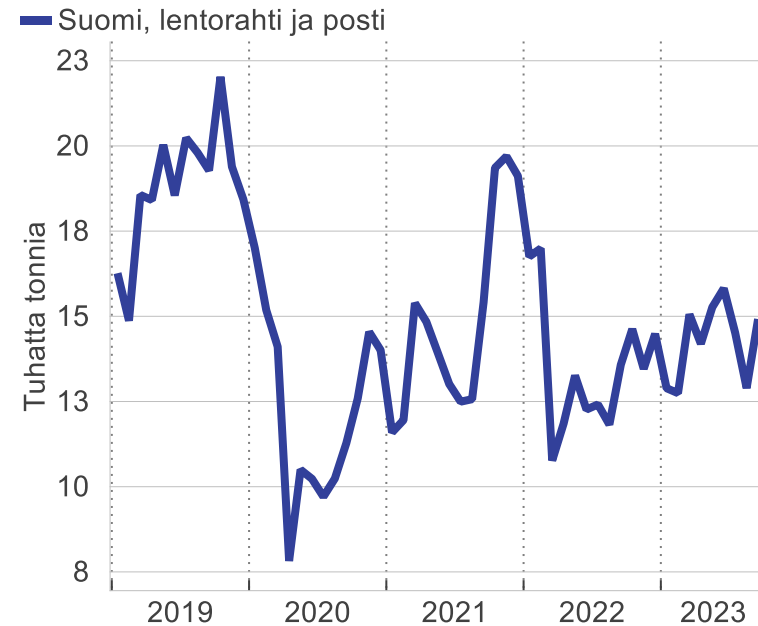
Lentorahdin määrä vähentynyt

Lentorahdin määrä

Lähde: Fraport, Royal Schiphol Group, Macrobond, PALTA

Lentorahdin määrä

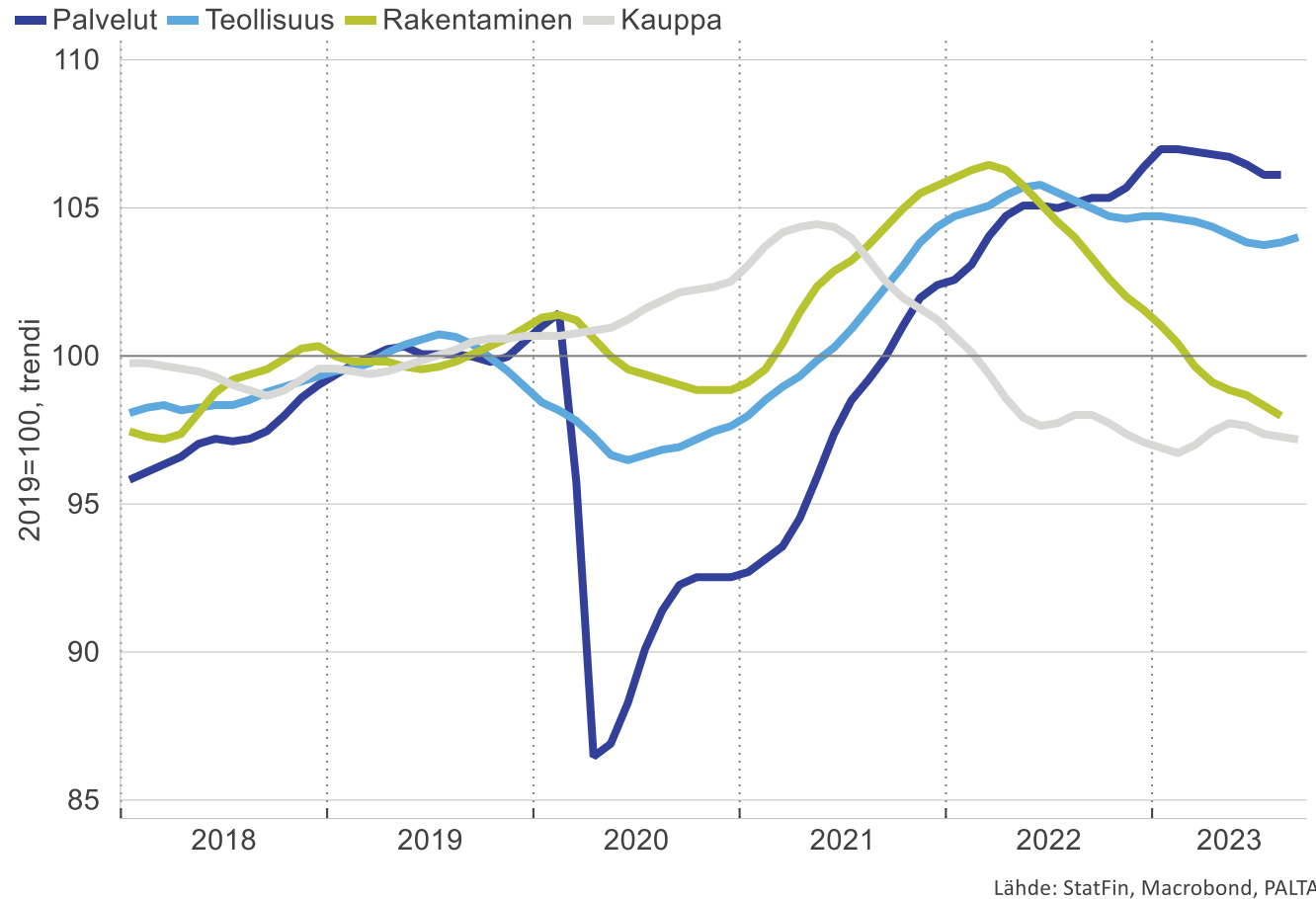

Lähde: Tilastokeskus, Macrobond, PALTA

- Suomessa lentorahdin määrä (t) 2023 tammi-syyskuussa -1 % vuodentakaisesta. Vuonna 2022 määrä väheni 4 %.

Suomen talous kääntyy laskuun

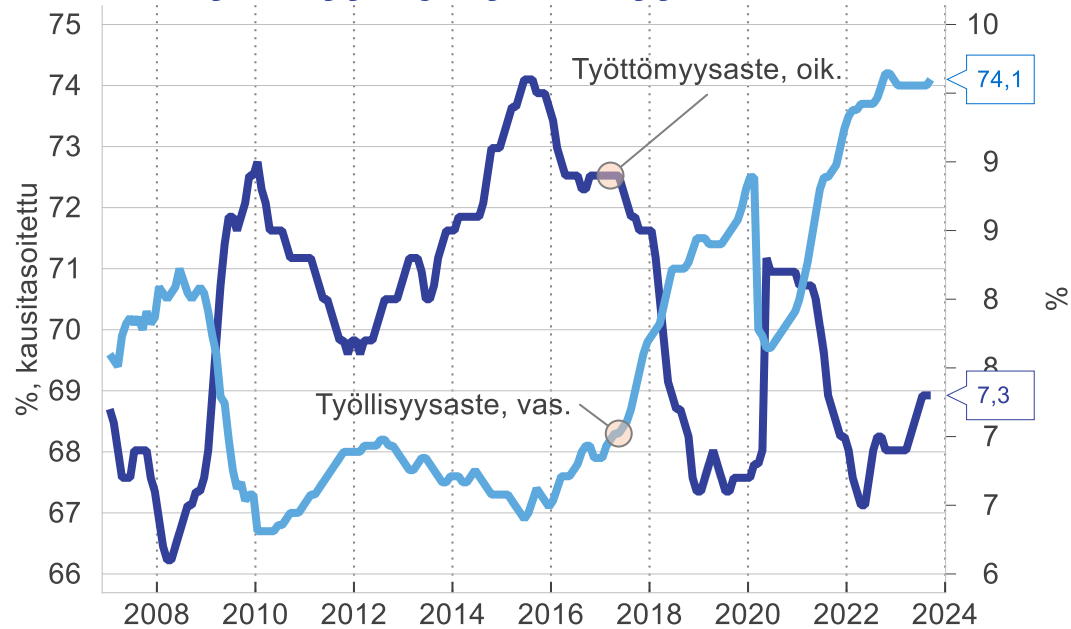
Päätoimialojen volyymi-indeksit

- Teollisuuden ja rakentamisen aktiviteetti vähentynyt läpi vuoden – palvelut kannatelleet taloutta.
 - Teollisuuden tilauskehitys heikkoa, rakentaminen vähenee jyrkästi.
 - Palveluiden aktiviteetti hidastuu pikkuhiljaa talven edetessä.
- Suomen BKT-ennusteet keskimäärin: -0,2 % (2023) ja +0,5 % (2024).
 - Etlan ennusteessa tavaravienti -0,2 % (2023) ja 3,9 % (2024). Tavaratuonti -8,0 % (2023) ja 5,7 % (2024).

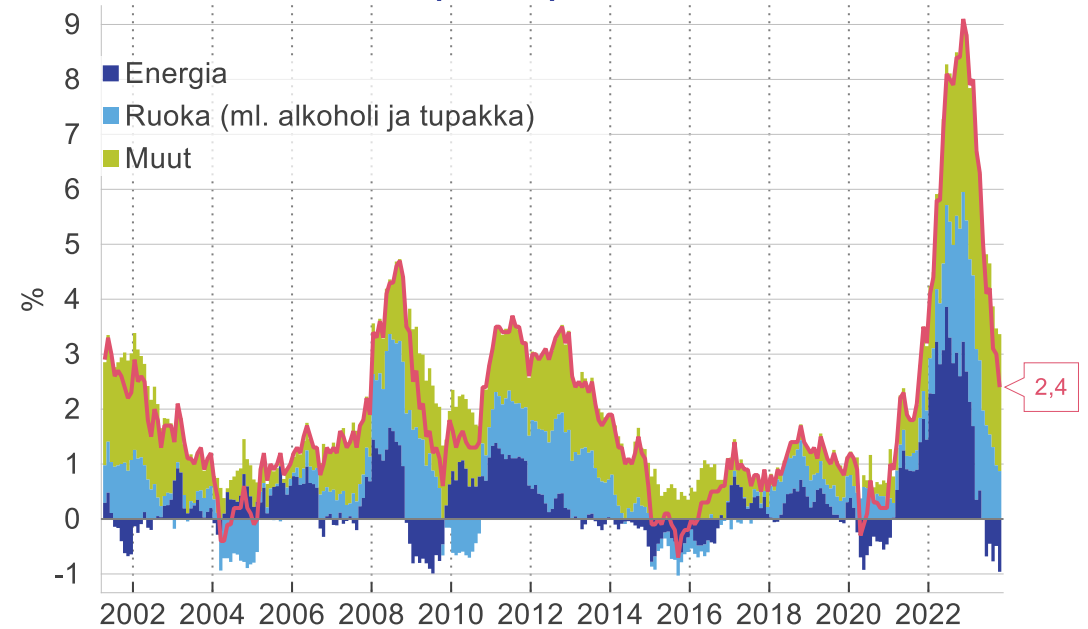
Työllisyys reagoi viiveellä – inflaatio hidastunut selvästi

Suomen työllisyys- ja työttömyysaste

Lähde: StatFin, Macrobond, PALTA

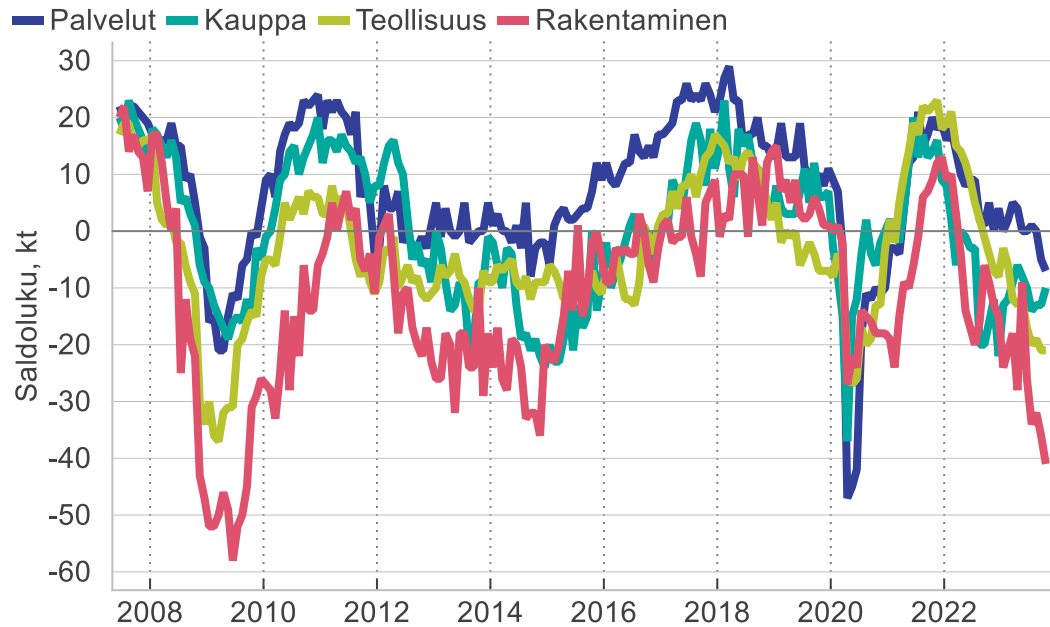
Inflaatio Suomessa (HICP)

Lähde: Eurostat, Macrobond, PALTA

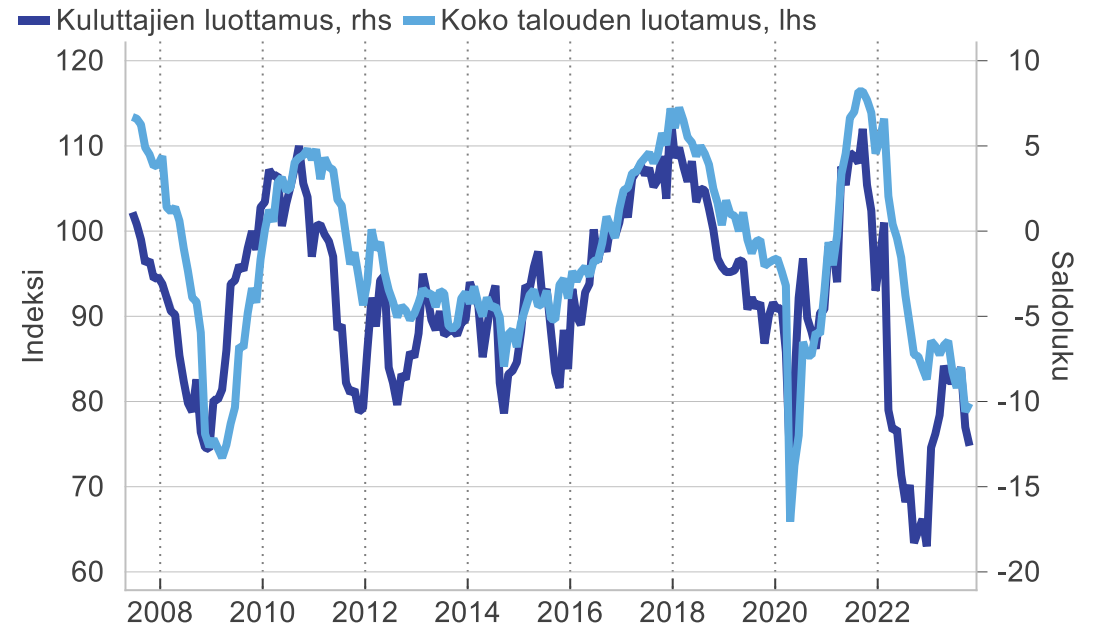
Luottamus heikkoa – erityisesti rakentamisessa

Elinkeinoelämän luottamus

Lähde: EK, DG ECFIN, Macrobond, PALTA

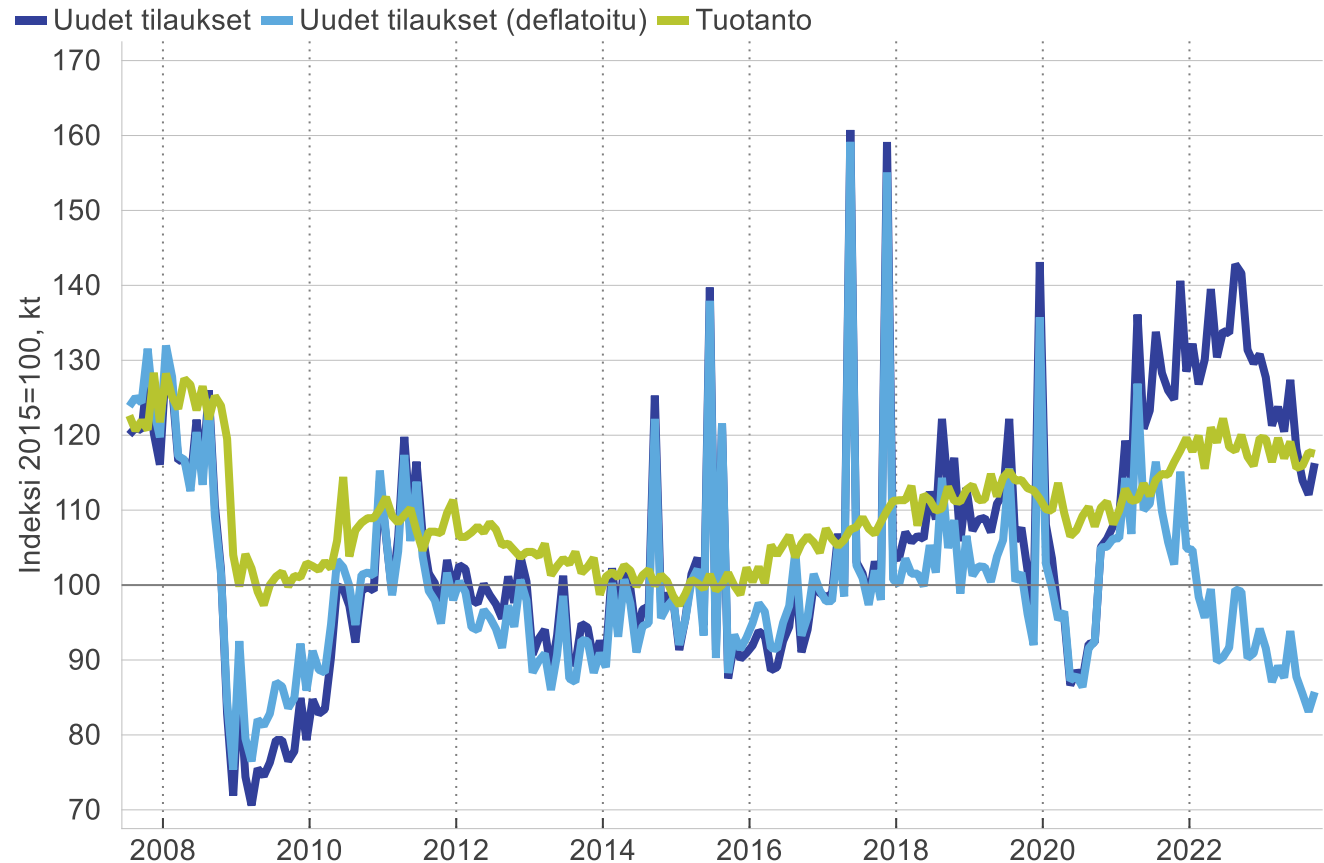
Kuluttajien luottamus

Lähde: EK, DG ECFIN, StatFin, Macrobond, PALTA

Teollisuustuotanto kehittynyt tasaisesti

Tehdasteollisuuden tuotanto ja tilaukset

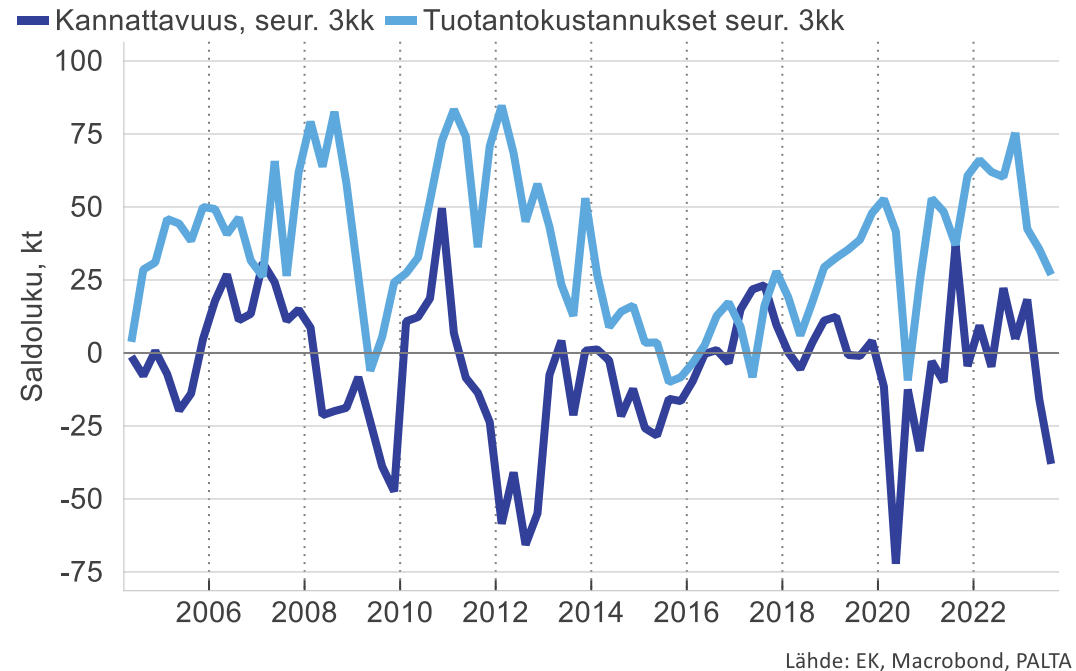

Lähde: StatFin, Macrobond, PALTA

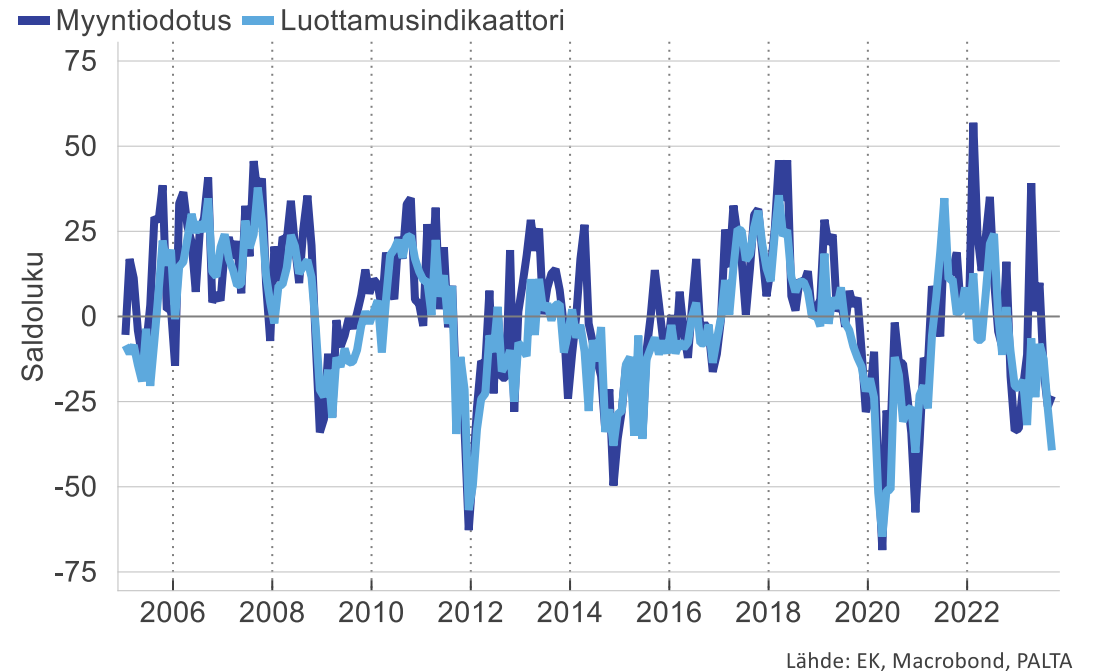
- Teollisuustuotantoa ylläpitää kertynyt tilauskanta, mutta uusien tilauksien määrä on vähentynyt selvästi.

Liikenne ja logistiikka-alan odotukset

Kannattavuus ja kustannukset

Suomi, liikenne ja logistiikka

Yhteenveto näkymistä

- Korkohuippu jää taakse – kiristyneen rahapolitiikan vaikutukset alkavat kuitenkin vasta näkyä täydellä teholla talven aikana. Sekä investoinnit että kulutus vähenevät.
- Ennusteiden mukaan odotettavissa on maltillinen taantuma.
- Mikäli valuutta-alueen inflaatio ei taitu odotetusti, Suomen tilanteesta voi tulla tukala. Odotettavasti korkoja tullaan kuitenkin laskemaan ensi vuoden aikana.
- Aktiviteetti alkaa piristyä uudelleen ensi vuoden loppua kohden. Inflaation hidastuminen tukee ostovoiman kasvua. Investoinnit alkavat toipua korkonäkymän selkiytyessä.

Menetelmäkuvaus ja lähdeaineisto

- Huolinta-alaa koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritysten tilinpäätösaineistosta laskemiin tuloksiin. Tiedot on tuotettu maksullisena toimituksena Yritysten tilinpäätös –tilaston mukaisilla menetelmillä¹ ja ovat siten vertailukelpoisia muiden alojen julkaistujen tilastotietojen kanssa. Viimeisimmän vuoden (2022) tiedot ovat ennakkollisia. Ennakolliset tiedot tarkentuvat seuraavan vuoden tietojen toimituksen yhteydessä.
 - **Huolinta-ala** koostuu 276 yrityksen joukosta, joka sisältää SHLL:n huolinta-alan jäsenet (71 kpl), sekä muut huolinta-alan yritykset (205). Yksittäisten vuosien tunnusluvut (2015-2022) perustuvat keskimäärin 209 yrityksen (y-tunnus) tietoihin. Osa yrityksistä ei ole enää aktiivisia.
 - SHLL:n ahtausala sisältää viisi yritystä.
 - Työntekijämäärä on laskettu kokopäivätyöllisten vuosikeskiarvona. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä

¹ <https://stat.fi/tilasto/dokumentaatio/yrti#Menetelm%C3%A4t>

Liikennettä ja logistiikkaa koskevat päästövähennystoimenpiteet EU:ssa

EU: päästöt -55% 2030 mennessä

EU:n liikennettä ja logistiikkaa koskevia päästövähennystoimenpiteitä Fit for 55 –energia- ja ilmastopakettissa mm.

- Meriliikenne liitetään teollisuuden päästökauppaan asteittain vuosina 2024-2026
 - Varustamojen vuotuisista päästöistä päästökaupan piiriin sisällytetään 40 % vuonna 2024, 70 % vuonna 2025 ja 100 % vuonna 2026.
- Lentoliikenteen nykyinen päästöoikeuksien ilmaisjako päättyy 2025 loppuun mennessä.
- Polttoaineen jakelulle tulee (~tieliikenne) erillinen päästökauppa, joka käynnistyy 2027 alkaen.
- Meriliikenteelle uusiutuvien polttoaineiden velvoite 2025 (2%)...2050 (75%).
- Lentoliikenteeseen vaihtoehtoisten polttoaineiden velvoite 2025 (2%) ... 2030 (20%).
- Yleiseurooppalaisille liikenneverkoille julkinen vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfra.
- Energiaverotukseen kestävän siirtymän kannusteet (neuvottelut EU:ssa kesken).

Kustannusvaikutukset meriliikenteessä

- Päästökauppa, vaihtoehtoiset polttoaineet ja energiaverodirektiivin vaikutus
 - 500-700 miljoonaa euroa vuonna 2026
 - 800-1000 miljoonaa euroa vuonna 2030
- Talvimerenkulun hyvitys 20–40 miljoonaa euroa vuonna 2026, ja 30-60 Me vuonna 2030.
- Laskelmat on tehty päästöoikeuden hinnalla 100 €/tCO₂.
- Uusiutuvien polttoaineiden raaka-aineiden saatavuuteen ja hintaan liittyy paljon epävarmuuksia.

Lähteet: LVM, komissio

Vaikutuksia meriliikenteessä

- Suomen ulkomaankaupasta merikuljetuksia 95 %, kun muissa EU-maissa keskimäärin 30 %.
- Etäisyys, talvi, meriliikenteen merkitys (ei vaihtoehtoisia liikennemuotoja).
- Päästöoikeuksien hinnan arvioidaan nousevan, kun kysyntä kasvaa teollisuuden ja lentoliikenteen päästöoikeuksien ilmaisjaon päättyessä.
- Teollisuusviennin hintakilpailukyky heikkenee, tuontituotteet ja -raaka-aineet kallistuvat (vaikutus vaihtelee toimialoittain).
- On myös positiivisia vaikutuksia uuteen liiketoimintaan, kasvuun ja vientiin, mutta niitä ei ole arvioitu.
- Päästöt vähenevät 10-15 % välillä 2019-2030 ja 40-60 % vuoteen 2040 mennessä.

Kustannusvaikutukset lentoliikenteessä

- Suomen tämänhetkinen päästökaupan alainen lentoliikenteen päästötaso on noin 1 milj. tCO₂
 - Kustannus olisi 100 M€/v. päästöoikeuden hinnalla 100 €/tCO₂ (kun ilmaisjako päättyy 2026)
 - Jos lentoliikenteen määrä kasvaisi 50 % nykyisestä 2026 mennessä eli 1,5 milj. tCO₂ kustannus olisi 150 M€/v. päästöoikeuden hinnalla 100 €/tCO₂.
- LVM arvioinut, että lentoliikenteen päästökaupasta aiheutuu Suomen hallinnoimille ilma-alusten käyttäjille (pääosin Finnair) 2026 100–105 M€ kustannukset ja 2030 115-280 M€ (soveltamisala, kasvu, päästöoikeuden hinta).
- Päästökaupan, vaihtoehtoisten polttoaineiden ja energiaverodirektiivin yhteisvaikutus.
- Lentoliikenteelle tulee lentopolttoaineiden biopolttoaineiden sekoitevelvoitteesta lisäkustannuksia vuodesta 2025 alkaen. Uusiutuvien polttoaineiden raaka-aineiden saatavuuteen ja hintaan liittyy paljon epävarmuuksia.
- Energiaverodirektiivin käsittely on kesken (muutos edellyttää EU:n jäsenmaiden yksimielisyyttä).

Lähteet: LVM arviomuistio 3/2023

Tieliikenteen päästökauppa

- Suomi osallistuu päästökauppaan 2027/2031 alkaen.
- Kustannukset tieliikenteelle 610 M€ (yritykset 210 M€, kuluttajat 400 M€, päästöoikeus 45 €/tCO₂ v. + alv).
- Lisäksi kustannukset asuntojen lämmitykselle, rakentamiselle ja pienemmälle teollisuudelle, joista ei vielä ole arviota.
- Alv-tulot valtiolle 80 M€.
- Huutokauppatulot valtiolle 300 M€ (sis. kaikki päästökauppa-alat, joiden vihreään siirtymään tulo on käytettävä).
- Valtio hyötyy ilmastorahastosta noin 35 M€/v.

(luvut suuntaa antavia)